

tahes teemal. Väga mõjuvaid romaane suudavad vaid elus palju kogenud autorid luua nagu sõdadest läbikäinud Remarque ja Hemingway Vonnegut. Viimane aga juba postmodernismi võtnud. Lugeja otsib teoses enamasti ennast aga ei põlga ära ka väljamõeldud fiktsioone igavene soov kogeda midagi enneolematut viib lettidel ulmeteosed ja kriminaalromaanid. Kirjandus elab oma elu nagu ka vanasti kui ei olnud raadiot televisiooni ega arvutit. Inimene kui uudishimulik olevus tahab kõike teada mis tahes allikast seda ka ei leitaks.

Harjutus 114. Märki koondlause korduvad liikmed ja pane vajalikud kirjavahemärgid.

1. Tuulemüha kuusetukas, kurepesa korstna otsas lakkamatu linnulaul—see on maaelu romantika. 2. Tugevad männid, kõrged kuused, muhklikud kadakad läbisegi lehtpuudega jäävad Hiiumaad meenutama. 3. Kokkutulekul olid lapsed ja vanemad, nii suured kui ka väikesed. 4. Kogesin kõike põnevalt meresõitu, kalatoitu, igasuguseid kalamehejutte. 5. Mõnus päikeselõõm, lõkketule pragin, särisev lihapanne—seda oli ta suvel tunda saanud. 6. Mets oli niiske, hämar, salapärane. 7. Mingi mõttevarelus, tundehelek, unistus võib paberil sündida luulena. 8. Eestlase identiteeti analüüsides tuleb pilk pöörata meie endi kirjanduse, kunsti ja muusika poole. 9. Aednik imetles tulipunast pikavarrelist roosi. 10. Legendaarne vanamemm on kui eestluse elujõu kehastus, ta tuli meiega kaasa, ronis nurisemata bussi teisele korrusele, tegi kaasa kõik käigud, huvitus kõigest ja kõigest. 11. Ta oli juunis külasthanud Ida-Virumaal Mäetaguse põhikooli. 12. Muljeterikas oli reis Põlva-, Võru- ja Setumaale.

Harjutus 115. Märki lisandid ja ütted ning pane kirjavahemärgid.

1. Kuule, Mart, kas sa puudusid taas põhjuseta? 2. Vabandust, õpetaja Mets, selgitage seda osa uuesti, et võiksime sellest paremini aru saada. 3. Loodusesõber Rein Tamm korraldas linnas valgete rooside istutamise. 4. 2003. aasta oli kuulutatud F. R. Krutzwaldi „Kalevipoja“ looja aastaks. 5. Kunstnik Jüri Kask, Eesti Maalikunstnike Liidu liige, esines isikunäitusega Suurbritannias. 6. Alar Kari, endine Eesti Maalikunstnike Liidu liige, esines isikunäitusega Suurbritannias.

ju mõistate, et nähtud filmis kajastus pelgalt kunstiteede. 10. Otepää, Eesti talvepealinn, suudab korraldada kõrgtasemel suusavõistlusi. 11. Võitsin Maretit, oma pinginaabrit, kabes ja uurisin, kuidas ta suhtub maesse. 12. Klassijuhataja kui meie vaieldamatu liider osales igas klassi ettevõtmises. 13. Kalle Kivi tõelise organisatorina korraldas meile laevareisi Kihnu. 14. Oskar Lutsu jutustuse „Kevade“ autori tegelaste valik pärineb Palamuselt. 15. Jaan Tätte, Eesti tuntud näitleja ja laululooja, on palju kuulsust kogunud ka oma näidenditega.

Harjutus 116. Pane komad.

1. Nii üksikisiku, riigi kui ka kogu maailma käekäik oleneb paljudest suurtest ja väikestest otsustest.

2. Iga inimene tahab silma paista kas kogu maailmale, mingile teatud ringkonnale või siis oma sõpradele.

3. Salingeri teos „Kuristik rukkis“ räägib Ameerika elust peategelase Holdeni silmade kaudu.

4. Publikut näha tähendaks rikkuda reegleid.

5. Ka need probleemid nagu varasemadki pole lahendamatud.

6. Psühholoogia kui omaette teadusharu püüab muu hulgas määratleda isiksuse tüüpe.

7. Kõigil endast vähegi lugupidavatel inimestel on unistused, illusioonid.

8. Poiss vaeseke jääb ikka hiljaks.

Harjutus 117. Pane komad.

Tänavune kevad saabus pikkaminisi, aga ühel päeval äkki. Vana paljumaruline kastanipuu meie koolimaja ees, mu klassi akna all läks lehte mõne päevaga. Väsinud, kuid kevadeootusest õnnelikud koolilapsed ihkasid kooliparki ja jalgpalliväljakule. Õpetaja pani vanad, kulunud sinise päeviku kõrvale ja innustas meid õue mine-ma. Gümnaasiumilõpetajad aga tegesid eksamiteks valmistumisega. Eksamisessioon algas juba ühel aprillikuu laupäeval, 16. aprillil. Üleminekueksamid lõpevad reedel,